

ZRAKOVÁ TERAPIE SLABOZRAKÝCH PACIENTŮ S NÍZKÝM VIZEM

Darina Horáková

Moravcová, D. *Zraková terapie slabozrakých pacientů s nízkým vizem*. Praha : Triton 2004. 203 s. ISBN 80-7254-476-4.

Současný trend terapie zrakového ústrojí se opírá o komplexní přístup. Stále častěji se přesvědčujeme o faktu, že ideální terapeutický postup je ten, jehož základem není dokonalá znalost jednoho oboru, ale synergické působení různých disciplín (oftalmologie, psychologie, pedagogiky etc.) Publikace Dagmar Moravcové je v tomto ohledu významným krokem k modernímu přístupu k léčbě slabozrakých pacientů.

Kniha je rozdělena na část teoretickou a empirickou. Teoretická část se skládá z pěti kapitol. První z nich vymezuje zrakovou terapii ve třech historických rovinách. Jedná se o systém zrakové terapie před rokem 1989, dále o jeho rozvoj po tomto roce a nakonec sleduje optimální využití medicínského, pedagogického a charitativního přístupu v moderní terapii.

Další kapitola poukazuje na specifika osobnosti zrakově postiženého. Sledujeme rozdíly v přístupech k pacientům s vrozeným a získaným postižením. Zajímavé jsou jistě i zvláštnosti při rehabilitaci, kterým autorka věnuje také pozornost.

Třetí kapitola se zabývá zrakovým ústrojím, a to jak jeho anatomii, tak jeho jednotlivými vadami.

Poslední dvě kapitoly teoretické části jsou již orientovány na oblast zrakové terapie. Jmenovitě jsme seznámeni s třístupňovým modelem zrakové terapie podle O. Bäckamana. Velmi dobře je zpracován přehled rehabilitačních a kompenzačních pomůcek, který svým uspořádáním nabízí dobrou orientaci v dané oblasti.

Empirická část se věnuje Centru zrakových vad, jehož prostřednictvím je čtenář seznámen s aktuálními výsledky zrakové terapie. Práce předkládá případové studie deseti konkrétních pacientů řešící jejich individuální potřeby a seznamuje nás s jejich výsledky.

Dále jsou v empirické části analyzovány zmíněné studie v kontextu klíčových oblastí ovlivňujících účinnost terapeutických postupů. Cílem práce je analýza

současného stavu potřeb zrakové terapie v závislosti na nejčastěji se vyskytujících diagnózách.

Součástí empirické části práce je ověřování statistických hypotéz. Autorka uvádí potvrzení hypotézy, že potřeby terapie rostou v závislosti na stárnutí populace. Dále pak potřeby terapie paralelně rostoucí se zhoršením kvality zraku. Dále je sledována efektivita využívání zrakových pomůcek, a to i z hlediska věku pacientů.

Závěry práce poukazují na fakt (zde se opíráme o přímou citaci autorky publikace), že „jediným účinným řešením poskytování zrakové terapie zahrnujícím všechny uvedené přístupy (medicínský, pedagogický i charitativní) je poskytování komplexní péče, nejvhodnějším vzorem se jeví švédský model, zahrnující návaznosti na subjekty působící ve školství, sociální sféře a neziskovém sektoru“.

Závěrem lze konstatovat, že publikace přináší základní informace o zrakové terapii. Svým pojetím není jen standardní vědeckou studií, ale také vhodným materiálem pro čtenáře z řad odborníků i studentů v oblasti lékařství, sociální práce a především speciální pedagogiky.